AŠ DOMĚSTA

Aš

Aš do města

Aš se nachází na nejzápadnějším cípu České republiky, v krajině jemně zvlněných kopců a lesů. Město s bohatou průmyslovou i kulturní tradicí dnes nabízí kombinaci historických památek a odpočinkových míst.

V této brožuře najdete tipy na místa, která stojí za návštěvu. Začněte na rozhledně Háj, odkud se otevírá výhled do širokého okolí. Procházku si můžete užít v klidných sadech Míru nebo v parku Historie, který připomíná minulost regionu.

K architektonickým zajímavostem patří Geipelova vila i ašská radnice. Milovníci kultury a umění mohou navštívit KC LaRitmu , historii města pak přibližuje Muzeum Ašska a Textilní muzeum. Na své si přijdou i čtenáři – ašská knihovna nabízí širokou nabídku služeb.

Ať už Aš navštěvujete poprvé, nebo se sem vracíte, věříme, že vám tato brožura pomůže objevit to nejlepší z města i jeho okolí.

Rozhledna Háj
Radnice
Muzeum Ašska s Textilní muzeum
Knihovna Aš
Park Historie
Geipelova vila
Ašské kulturní středisko
KC LaRitma a sady Míru

Rozhledna Háj

Rozhledna Háj u Aše je dominantní stavbou na vrcholu Háj v Ašském výběžku na západě České republiky. Nachází se v nadmořské výšce 758 metrů a nabízí nádherný výhled na české i německé pohraničí. Historie rozhledny sahá do roku 1902, kdy započala stavba, která symbolizovala přátelství mezi národy. Financování stavby umožnily příspěvky místních obyvatel a dalších dobrodinců. Slavnostního otevření se dočkala v roce 1904. Věž byla pojmenována po německém kancléři Ottovi von Bismarckovi a stala se významným turistickým cílem. Impozantní stavba s výškou 34 metrů nabízí návštěvníkům jedinečný zážitek. Po zdolání 122 schodů se ocitnete v nejvyšším patře, odkud můžete obdivovat okolní krajinu skrz osm zasklených oken. Měděné tabulky na parapetech slouží jako průvodci a ukazují směry a vzdálenosti k okolním horám a městům.

K rozhledně vedou dobře značené turistické trasy vhodné pro pěší i cyklisty. Okolí rozhledny je oblíbeným místem pro pikniky a relaxaci v přírodě. Pro milovníky historie a architektury nabízí nejen krásné výhledy, ale i pohled do minulosti a kulturního dědictví regionu.

Rozhledna Háj u Aše je otevřena od 1. 4. – 31. 10. denně od 9:00–17:00 (letní měsíce do 19:00) a vstup je zdarma, což ji činí dostupnou široké veřejnosti. V letních měsících doporučujeme návštěvu plánovat na brzké ráno nebo pozdní odpoledne, kdy potkáte méně návštěvníků a světelné podmínky jsou ideální pro fotografování.

Majestátní věž je symbolem Ašska a nabízí unikátní pohled na přírodní krásy a bohatou historii regionu. Z její návštěvy si odnesete nezapomenutelný zážitek a můžete ocenit kombinaci historie, architektury a přírody.

Radnice

Radnice v Aši na Husově náměstí je významná barokní stavba, jejíž historie sahá do roku 1733. Původní radnici města, postavenou v roce 1696, zničil požár, který zasáhl celé město. Náhradní budova byla skromná a teprve v roce 1733 nechali majitelé ašského panství, páni ze Zedtwitz, postavit novou reprezentativní radnici podle návrhu chebského stavitele Angela Pfeffera.

V roce 1814 radnice opět vyhořela, ale v letech 1815–16 byla obnovena ve svém původním rozsahu, pouze s pozměněnou střechou. V roce 1885 přistavěli druhé patro, aby poskytlo dostatek prostoru pro městské úředníky. Historie ašské radnice se tedy neobešla bez tragédií, avšak pokaždé byla znovu obnovena a přizpůsobena potřebám doby. Mezi lety 1958 a 1966 sídlila v budově městská knihovna a muzeum. Městský úřad se sem vrátil po rozsáhlé rekonstrukci v roce 2002, která výrazně zasáhla do vzhledu budovy. Fasáda na jižní straně byla rozdělena proskleným rizalitem, půdní prostory se přeměnily na kanceláře, budova získala bezbariérový výtah a obnovená fasáda dostala žlutý nátěr.

Původně se v přízemí budovy nacházela spisovna, archiv, světnice s komorou a byt obecního strážníka, zatímco v prvním patře se nacházely dva pokoje a velká konferenční místnost. Dnešní podoba radnice spojuje historický charakter s moderními prvky a nadále slouží jako sídlo městského úřadu, čímž zůstává důležitým symbolem města Aš.

Muzeum Ašska s Textilní muzeum

V srdci Ašska se nachází dvě fascinující muzea, která nabízejí hluboký pohled do minulosti regionu – Textilní muzeum a Muzeum Ašska.
Textilní muzeum vás zavede do období na počátku textilní výroby na Ašsku. Od svého rozmachu v 18. století, kdy se textilní průmysl začal rychle rozvíjet, až po jeho pozdější úpadek v 90. letech 20. století, hrála textilní výroba v životě regionu klíčovou roli. I přes těžké časy po druhé světové válce a znárodnění továren pokračoval textilní průmysl v činnosti až do období po roce 1989.

Rok 2024 přinesl Textilnímu muzeu významný úspěch, když se zapsalo do České knihy rekordů díky své impozantní sbírce textilních rukavic. Muzeum vlastní jednu z největších evropských kolekcí s více než 20 000 kusy, což představuje unikátní a neocenitelný přínos pro historii textilního průmyslu. Návštěvníci mají možnost vidět celý proces výroby rukavic na vlastní oči.

Muzeum Ašska, umístěné v citlivě zrekonstruované památkové budově bývalé hasičárny na Poštovním náměstí, nabízí pohled na národopisnou historii města a jeho okolí. Expozice vás seznámí s historií městského znaku a třemi lipany, které symbolizují historické spojení regionu. Muzeum rovněž představuje minulost bývalých majitelů ašsko-neuberského panství, jako byli páni z Neuberga a ze Zedtwitz, a přiblíží vám náboženské a kulturní aspekty regionu. Obě muzea vám nabídnou nezapomenutelný zážitek a hlubší pochopení historických a kulturních kořenů Ašska.

Knihovna Aš

Knihovna Aš sídlí v budově, která původně sloužila jako peněžní ústav. V době rychlého průmyslového rozvoje města v druhé polovině 19. století rozhodla obecní rada Aše o zřízení spořitelny. Tehdy se prozatímní kanceláře banky nacházely v přízemí radnice. V roce 1904 začala výstavba vlastní spořitelny podle návrhu významného německého architekta Josefa Zascheho (1871–1957), představitele secese a moderny. Díky jeho elegantnímu projektu můžeme dodnes obdivovat například vstupní prostory a schodiště obložené červeným mramorem. Stropy prvního patra podpírají zdobené sloupy z leštěné žuly. Zachovala se i trezorová místnost s ohnivzdornými trezory. Budova s hodinovou věží je památkově chráněna od 7. listopadu 2017. Vznik knihovny je spojen se schválením zákona o veřejných knihovnách obecních z 5. listopadu 1919, který ukládal všem politickým obcím zřídit a vydržovat veřejnou knihovnu. Městská knihovna Aš sídlila roku 1932 v „hasičárně", dnes památkově chráněné budově čp. 635 (Muzeum Ašska), na Poštovním náměstí. Po nějaký čas byla umístěna v AKS v Karlově ulici a od roku 1966 do roku 2002 v radnici. Poté se přestěhovala do svého současného sídla, které opustila jen během rozsáhlé rekonstrukce v roce 2010.

Park Historie

V roce 2021 vznikl unikátní park, který spojuje historické dědictví města se zelenými plochami a moderními atrakcemi. Park historie se nachází v blízkosti radnice, mezi ulicemi U Radnice, Na Příkopech, Kaplanka a Okružní, kde kdysi stál evangelický kostel a hřbitov. Nový park nabízí nejen prostor k odpočinku, ale také řadu zajímavých atrakcí. Jedním z hlavních lákadel je naučná virtuální stezka, která návštěvníky zavede do minulosti, například k bývalému evangelickému hřbitovu, kde byli pohřbeni zakladatelé města, továrníci a starostové. Hřbitov byl v roce 1966 zlikvidován a jeho ostatky odvezeny na skládku. Na jeho místě později vznikly tenisové kurty, které nyní nahradí pietní místo.

Děti se můžou těšit na nové lanové centrum a visutou lávku, která umožní bezpečný pohyb bez nutnosti jištění. V rámci projektu byly opraveny historické památky, jako je kamenný most z roku 1724, a vybudovány nové chodníky.
Během prací byl odkryt vchod do rozsáhlého starého sklepení. Do roku 2023 bylo v sousední ulici Na Příkopech dokončeno nové zábavní centrum pro děti, včetně 3D bludiště.

Toto bludiště nabízí různé překážky a tři domky, které děti mohou prozkoumat.

Dětské hřiště je rozděleno na dvě části oddělené terénní vlnou, skrz kterou vede tunel, umožňující volný průchod mezi oběma částmi. Virtuální naučná stezka připomíná i další významné události, jako je požár evangelického kostela svaté Trojice. Park Historie tak představuje unikátní spojení historie a moderní zábavy, které přináší nové možnosti pro trávení volného času pro všechny generace.

Ašské kulturní středisko

Bývalé Ašské kulturní středisko (AKS) bylo v květnu 2019 zapsáno na seznam památkově chráněných objektů. Na ústředním seznamu kulturních památek je budova vedena jako tělocvična s popisem: „Budova ašského turnerského spolku z let 1912–1913 je reprezentativně pojednaným monumentálním společenským domem ve stylu geometrické secese s výraznou citací klasického tvarosloví. Objekt byl pravděpodobně navržen ašským stavitelem Ernstem Hausnerem".

V roce 1912 začal Tělocvičný spolek Aš (Turnverein Asch) s výstavbou svého spolkového domu s tělocvičnou. Kromě velkého sálu zde byly kanceláře, klubovna a hospoda. Po roce 1925 zde vznikla jednoletá turnerská škola, kde působil Konrád Henlein, později označený Norimberským tribunálem za válečného zločince. Dům poskytoval ubytování pro studenty, obsahoval filmové studio, projekční kancelář a spolkovou knihovnu.

Po roce 1945 byla budova přejmenována na Slovanský dům a sloužila jako restaurace, zatímco kulturní život se přesunul do Dělnického domu ve Vysoké ulici.

Geipelova vila

Významná architektonická památka postavená v roce 1888 ve stylu romantizujícího historismu sloužila jako reprezentativní sídlo ašského textilního továrníka Gustava Geipela a od roku 2015 je zapsaná na Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek České republiky.
Jedním z nejcennějších aspektů vily je skutečnost, že nebyla dotčena žádnými pozdějšími úpravami ani přestavbami. Objekt stojí na vyvýšeném terénu poblíž kruhového objezdu na rohu ulic Gustava Geipela a Hlavní a je obklopen původním kovaným plotem s kamennými sloupky.

Architektonický styl vily kombinuje neorenesanční a neobarokní prvky. Patrová budova má téměř čtvercový půdorys s výraznými kvadratickými rizality a polygonálními věžičkami. Hlavnímu průčelí dominuje středový rizalit s balkonem, sloupovým a předsazeným schodištěm, zatímco fasáda je zdobená štukovou výzdobou.
Interiér vily je stejně impozantní jako její exteriér. Přízemí obsahuje hlavní reprezentativní část domu s nádherným sálem, jehož stěny jsou zdobeny táflováním a strop kazetovou výzdobou. První patro je méně honosné, ale stále zachovává historický šarm díky štukovým stropům a originálním architektonickým detailům.

V roce 1954 rozhodla rada ONV o předání Slovanského domu Osvětové besedě v Aši pro zřízení Osvětového domu. Dne 9. prosince 1956 byl v Aši slavnostně otevřen Dům osvěty.
Budova se postupem času přejmenovala na Střediskové kulturní zařízení (SKZ) a v roce 1988 na Ašské kulturní středisko (AKS). Nyní se bývalé AKS mění na moderní komunitní centrum, které bude sloužit potřebám obyvatel města Aše.

KC LaRitma a sady Míru

Město Aš se rozhodlo revitalizovat budovu bývalého středního odborného učiliště a závodu na výrobu výpočetní techniky Aritma. Výsledkem je moderní multifunkční objekt LaRitma, který slouží jako kulturní a vzdělávací centrum. Tento nový prostor, otevřený 12. prosince 2014, se nachází v těsném sousedství ašské radnice, sochy Dr. Martina Luthera a náměstí J. W. Goetha.

Kulturní centrum LaRitma nabízí vinárnu, hudební a divadelní sál a je k dispozici k pronájmu pro různé kulturní, společenské i soukromé akce, koncerty, divadelní představení, besedy, školení a oslavy. Hlavním cílem centra LaRitma je poskytovat prostor pro pořádání kulturních, společenských a vzdělávacích akcí pro jednotlivce i organizace. Při tvorbě kulturního programu centrum úzce spolupracuje s mnoha místními společenskými organizacemi, jako jsou Karel Ašler a ProAš, a vzdělávacími institucemi, jako jsou ZUŠ R. Schumanna Aš a DDM Sluníčko. V parku sady Míru byl vybudován letní amfiteátr, který slouží ke koncertům a letnímu kinu, čímž doplňuje nabídku kulturního centra LaRitma a obohacuje kulturní život města Aš.

Aš

1. vydání, 2025
Knihovna, Muzeum
a Informační centrum Aš,
příspěvková organizace
Hlavní 23
352 01 Aš

Informační centrum Aš

Telefon: +420 777 468 233
Web: www.info-as.cz